

Sygn. akt I ACa 660/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Danuta Jezierska
Sędziowie:	SA Maria Iwankiewicz (spr.) SA Małgorzata Gawinek
Protokolant:	sekr. sądowy Justyna Kotlicka

po rozpoznaniu w dniu 8 stycznia 2015 r. na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa T. M.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S.

o ustalenie nieważności uchwał ewentualnie o ustalenie nieistnienia uchwał

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 15 kwietnia 2014 r., sygn. akt I C 702/11

oddala apelację.

Małgorzata Gawinek Danuta Jezierska Maria Iwankiewicz

Sygn. akt I ACa 660/14

UZASADNIENIE

T. M. w pozwie złożonym 18 lipca 2011 roku przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S. wniosła o ustalenie nieważności bądź ustalenie nieistnienia uchwał Zebrania Przedstawicieli podjętych w dniu 9 czerwca 2011 roku w sprawie przyjęcia Regulaminu Obrad Zebrania Przedstawicieli Spółdzielni Mieszkaniowej (...) oraz uchwały nr (...) w sprawie stwierdzenia wyborów do Rady Nadzorczej Spółdzielni. Powódka domagała się nadto

zasądzenia od pozwanej na rzecz powódki kosztów procesu według norm przepisanych.

W przekonaniu powódki obie uchwały zostały podjęte przez organ do tego nieupoważniony.

Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w S. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa radcowskiego według spisu kosztów.

Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z 15 kwietnia 2014 roku oddalił powództwo oraz zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 180 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd ten poczynił ustalenia faktyczne, z których wynikało między innymi, że T. M. jest członkiem Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S.. Od 2006 r. w Spółdzielni obowiązywał statut uchwalony w dniu 26 maja 2006 roku. W dniu 7 grudnia 2007 roku zwołane zostało w Spółdzielni Zebranie Przedstawicieli, które miało dokonać zmian w statucie stosownie do wymagań ustawy z dnia 14 czerwca 2007 roku o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, która weszła w życie z dniem 31 lipca 2007 roku. Decyzją Zebrania Przedstawicieli zarządzona została przerwa w obradach i odroczone rozpatrzenie sprawy zmiany statutu Spółdzielni do czasu rozstrzygnięcia przez Trybunał Konstytucyjny wniosków o stwierdzenie niezgodności z Konstytucją RP przepisów ustawy z dnia 15 grudnia 2000 roku o spółdzielniach mieszkaniowych i przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 2007 roku o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Jednocześnie prezes zarządu Spółdzielni skierował do Rzecznika Praw Obywatelskich prośbę o przyspieszenie prac nad przygotowaniem odpowiedniego wniosku oraz wniosek do Trybunału Konstytucyjnego o pilne rozpoznanie wniosków dotyczących konstytucyjności zaskarżonej ustawy. Sprawozdania finansowe za rok 2008 i 2009 zostały zatwierdzone przez Zebranie Przedstawicieli a wzmianki o ich złożeniu zostały wpisane w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego 27 lipca 2010 roku. W dniach od 15 do 18 grudnia 2009 roku odbyło się podzielone na cztery części Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...). W zawiadomieniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia poinformowano o proponowanym porządku obrad, który w pkt 6 przewidywał uchwalenie regulaminu obrad Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni, omówienie projektu zmian statutu, uchwalenie zmian statutu i tekstu jednolitego statutu. Ponadto, wskazano, że projekty regulaminów i projekty uchwał, które będą przedmiotem obrad wszystkich części Walnego Zgromadzenia wykładane są w siedzibie Spółdzielni do wglądu na 21 dni przed terminem pierwszej części Walnego Zgromadzenia oraz że członek ma prawo zgłaszać poprawki do projektów uchwał nie później niż do 11 grudnia 2009 roku. Wyłożony projekt regulaminu Walnego Zgromadzenia zawierał w § 16 zapis, że regulamin wchodzi w życie z dniem ogłoszenia (podjęcia). Do 11 grudnia 2009 roku zostały zgłoszone poprawki do projektu Regulaminu dotyczące § 2, 3, 5, 6, 7, 10 i 11. Podczas Walnego Zgromadzenia w dniach 15-18 grudnia 2009 roku omówiono zgłoszone poprawki i poddano je pod głosowanie, a następnie Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę nr (...) w sprawie uchwalenia Regulaminu Walnego Zgromadzenia Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S.. W § 2 tej uchwały wskazano, że regulamin wchodzi w życie z dniem uchwalenia i uchwała tej treści poddana została pod głosowanie. Za uchwałą głosowało 311 członków Spółdzielni, przeciw – 4. Regulamin Walnego Zgromadzenia stanowiący załącznik do tej uchwały w § 2 ust. 1 stanowił, że Walne Zgromadzenie Członków jest najwyższym organem Spółdzielni, natomiast § 16 stanowił, że niniejszy regulamin Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) został uchwalony przez wszystkie jego części uchwałą nr (...) w dniach 15-18 grudnia 2009 roku i wchodzi w życie z dniem wpisu statutu Spółdzielni do Krajowego Rejestru Sądowego. Treść uchwały nr (...) i regulaminu stanowiącego załącznik do tej uchwały w powyższym brzmieniu zostały podpisane przez przewodniczących i sekretarzy każdej z czterech części Walnego Zgromadzenia.

Z ustaleń faktycznych poczynionych przez sąd pierwszej instancji wynika także, że Walne Zgromadzenie podjęło również uchwałę nr (...) w sprawie uchwalenia zmian w statucie Spółdzielni. Zgodnie z uchwałą: uchylono dotychczasowe brzmienie § 2 - § 160 statutu Spółdzielni i nadano im nowe brzmienie oraz dodano paragrafy oznaczone jako § 161 - § 195, uchwalono jednolity tekst statutu Spółdzielni stanowiący załącznik do uchwały i upoważniono Zarząd Spółdzielni do złożenia jednolitego tekstu statutu w Krajowym Rejestrze Sądowym. Uchwała (...) wchodziła w życie z mocą obowiązującą od dnia zarejestrowania jednolitego tekstu statutu w Sądzie. Ponadto Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę nr (...) w sprawie uchwalenia zmian w Regulaminie Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej (...), na mocy której uchylono w całości dotychczasowe brzmienie regulaminu Rady Nadzorczej Spółdzielni i uchwalono jednolity tekst regulaminu Rady Nadzorczej Spółdzielni. W § 2 tej uchwały postanowiono, że regulamin Rady

Nadzorczej wchodzi w życie z mocą obowiązującą od dnia zarejestrowania w sądzie statutu Spółdzielni uchwalonego przez Walne Zgromadzenie dnia 15-18 grudnia 2009 roku.

W styczniu 2010 roku pozwana złożyła wniosek o zmianę danych w rejestrze przedsiębiorców dotyczących zmian Statutu. Sąd wezwał Spółdzielnię do uzupełniania wniosku poprzez złożenie tekstu jednolitego statutu uchwalonego na mocy uchwały nr (...) podpisanego przez przewodniczących i sekretarzy wszystkich części Walnego Zgromadzenia Spółdzielni Mieszkaniowej (...) odbytego w dniach 15-18 grudnia 2009 roku. W związku z tym wezwaniem w dniu 7 września 2010 roku odbyło się posiedzenie kolegium Walnego Zgromadzenia, w którym uczestniczyli przewodniczący i sekretarze poszczególnych części Walnego Zgromadzenia (poza przewodniczącym części drugiej) podczas którego przewodniczący i sekretarz trzeciej części oraz sekretarz czwartej części Walnego Zgromadzenia odmówili podpisania jednolitego tekstu statutu wskazując, że głosowanie nad jednolitym tekstem nie zostało przeprowadzone. W związku z powyższym postanowieniem z 24 września 2010 roku referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Szczecin - Centrum w Szczecinie XIII Wydziale Gospodarczym Krajowego Rejestru Sądowego odmówił wpisu w rejestrze przedsiębiorców zmiany statutu Spółdzielni dokonanej uchwałą nr (...). Rozpoznając skargę na powyższe orzeczenie referendarza Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie oddalił wniosek Spółdzielni o wpis z uwagi na to, że dołączone do wniosku dokumenty wskazywały, iż jednolity tekst statutu nie był przegłosowany podczas trzeciej i czwartej części Walnego Zgromadzenia. Apelacja Spółdzielni od powyższego postanowienia została oddalona postanowieniem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 15 lipca 2011 roku (VIII Ga 125/11).

Postanowieniem z 6 maja 2011 roku Prokuratura Rejonowa Szczecin-Niebuszewo na skutek zawiadomienia złożonego przez powódkę odmówiła wszczęcia śledztwa w sprawie mającego miejsce od 2002 roku do 19 lutego 2011 roku w S. wyrządzenia Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S. znacznej szkody majątkowej przewyższającej kwotę 200 tys. złotych poprzez niedopełnienie przez członków Rady Nadzorczej ciężącego na nich obowiązku nadzoru nad działalnością Zarządu Spółdzielni i niewłaściwym nadzorze nad transakcjami sprzedaży działki budowlanej przy ul. (...) w listopadzie 2005 roku za kwotę 515 tys. złotych i sprzedaży lokalu przy ul. (...) za 50% wartości tj. o czyn z art. 296 § 1 k.k. na zasadzie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec braku znamion czynu zabronionego.

Sąd Okręgowy ustalił także, że w maju 2011 roku odbyły się zebrania grup członkowskich, które poprzedzały Zebranie Przedstawicieli. Zebranie grupy, do której należy powódka miało miejsce w dniu 19 maja 2011 roku. W ogłoszeniu informującym o porządku obrad wskazano, że Regulamin obrad Zebrań Grup Członkowskich oraz materiały, które mają być przedmiotem obrad Zebrania Grup Członkowskich zostały wyłożone do wglądu w siedzibie Spółdzielni oraz będą też udostępnione podczas zebrania. Projekt porządku obrad Zebrania Grup Członkowskich został opracowany przez Zarząd Spółdzielni i zaakceptowany przez Radę Nadzorczą na posiedzeniu w dniu 5 maja 2011 roku. T. M. oraz inny członek spółdzielni – P. B. udali się w dniu 9 maja 2011 roku do siedziby Spółdzielni i domagali się udostępnienia im porządku obrad i kompletu materiałów dotyczących zbliżającego się Zebrania Przedstawicieli, a nadto opinii prawnej przygotowanej przez adwokata M. S. a dotyczącej zwołania Zebrania Przedstawicieli zamiast Walnego Zgromadzenia członków Spółdzielni. D. M. odmówiła im udostępnienia w tym dniu tych materiałów. Tego samego dnia T. M. i P. B., poinformowali pisemnie prezesa Zarządu Spółdzielni, że D. M. odmówiła im udostępnienia porządku obrad i materiałów na Zebranie Przedstawicieli oraz opinii prawnej dotyczącej przyczyn nie zwołania Walnego Zgromadzenia w Spółdzielni. W odpowiedzi na to pismo pełnomocnik pozwanej poinformował powódkę i P. B. (pismem z dnia 13 maja 2011 roku), że kompletne materiały dotyczące Zebrania Przedstawicieli zostaną wyłożone do wglądu w ustawowym terminie oraz przesłane na adresy domowe przedstawicieli (w tym męża powódki – D. M. (1)). Dodatkowo pismem z dnia 16 maja 2011 roku pełnomocnik pozwanej wyjaśnił, że opinia prawna sporządzona na zlecenie zarządu Spółdzielni przez adwokata M. S. nie podlega ujawnieniu i że nie należy ona do kategorii dokumentów podlegających ujawnieniu w trybie art. 81 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych.

Podczas Zebrań Grup Członkowskich, które odbyły się w maju 2011 roku przewodniczący Rady Nadzorczej M. W. przedstawił sprawozdanie z działalności Rady za okres 2010/2011 oraz poinformował, że Rada Nadzorcza kończy kadencję w bieżącym roku. W treści pisemnego sprawozdania również wskazano, że kadencja Rady Nadzorczej upływa

w 2011 roku. Na Zebraniach nie były omawiane kwestie związane z wyborami do Rady Nadzorczej na nową kadencję, ani treść Regulaminu obrad Zebrania Przedstawicieli.

W dniu 23 maja 2011 roku w Gazecie (...) pojawiło się ogłoszenie zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej (...) informujące o Zebraniu Przedstawicieli w dniu 9 czerwca 2011 roku i porządku obrad. Proponowany porządek obrad przewidywał następujące punkty:

1. otwarcie zebrania, przyjęcie Regulaminu obrad Zebrania Przedstawicieli,
2. wybór prezydium zebrania
3. przyjęcie porządku obrad Zebrania Przedstawicieli
4. przyjęcie protokołu z poprzedniego Zebrania Przedstawicieli
5. wybory Komisji:
  - Mandatowo – Wyborczej
  - Wnioskowej
6. rozpatrzenie odwołań od uchwał Rady Nadzorczej Spółdzielni w sprawie wykluczenia ze Spółdzielni,
7. sprawozdanie Komisji Mandatowo-Wyborczej w przedmiocie prawomocności zwołania Zebrania Przedstawicieli i zdolności podejmowania uchwał,
8. podjęcie uchwał w sprawach dotyczących rozpatrywanych w pkt 6 odwołań od uchwał Rady Nadzorczej,
9. rozpatrzenie sprawozdania finansowego za 2010 r. i sprawozdania Zarządu z działalności Spółdzielni za 2010 r. wraz z informacją o sposobie realizacji uchwał i wniosków z poprzedniego Zebrania Przedstawicieli oraz kierunków i realizacji zadań Spółdzielni do 2015 r.,
10. rozpatrzenie sprawozdania z realizacji ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych,
11. rozpatrzenie informacji z realizacji wniosków polustracyjnych,
12. rozpatrzenie sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej Spółdzielni za okres sprawozdawczy 2010/2011
13. dyskusja nad sprawozdaniami
14. podjęcie uchwał
  - w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego i sprawozdania Zarządu z działalności Spółdzielni za 2010 r. wraz z informacją o realizacji uchwał i wniosków z poprzedniego Zebrania Przedstawicieli oraz zatwierdzenia kierunków i realizacji zadań Spółdzielni do 2015 r.
  - zatwierdzenia sprawozdania z realizacji ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych
  - zatwierdzenia informacji na temat realizacji wniosków polustracyjnych
  - w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej Spółdzielni za okres sprawozdawczy 2010/2011
  - w sprawie udzielenia absolutorium członkom Zarządu
  - w sprawie upoważnienia Zarządu do zaciągania zobowiązań finansowych

15. zgłaszanie kandydatów na członków Rady Nadzorczej
16. wybór Komisji Skrutacyjnej
17. sprawozdanie Komisji Mandatowo – Wyborczej w przedmiocie ogłoszenia listy kandydatów do Rady Nadzorczej Spółdzielni,
18. rozpatrzenie wniosków w sprawie zbycia prawa wieczystego użytkowania nieruchomości gruntowej pod obiekty energetyczne – trafostacje na rzecz (...) sp. z o.o. P.: przy ul. (...), ul. (...), ul. (...), ul. (...)
19. rozpatrzenie wniosku w sprawie zbycia lokalu użytkowego – pomieszczenia usługowego w pasażu A-Z w nieruchomości przy ul. (...) – podjęcie uchwały w sprawie,
20. sprawozdanie Komisji Skrutacyjnej w przedmiocie wyboru członków Rady Nadzorczej Spółdzielni, podjęcie uchwały w sprawie wyboru Rady Nadzorczej Spółdzielni,
21. sprawozdanie Komisji Wnioskowej, przedstawienie wniosków zgłoszonych do Komisji oraz podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia wniosków
22. zamknięcie obrad

W ogłoszeniu wskazano, że regulamin obrad i materiały, które będą rozpatrywane przez zebranie są do wglądu członków Spółdzielni w jej siedzibie Spółdzielni oraz będą też udostępnione podczas zebrania. Przedstawiciele otrzymali pisemne zawiadomienia o miejscu, czasie i proponowanym porządku obrad Zebrania oraz materiały, które miały być rozpatrywane na zebraniu (w tym projekt Regulaminu, sprawozdania i projekty uchwał). Projekt porządku obrad Zebrania Przedstawicieli został opracowany przez Zarząd Spółdzielni i zaakceptowany przez Radę Nadzorczą na posiedzeniu w dniu 5 maja 2011 roku. T. M. – nie będąca przedstawicielem – zgłosiła chęć udziału w Zebraniu Przedstawicieli wyznaczonym na dzień 9 czerwca 2011 roku. Pismem z 23 maja 2011 roku pozwana potwierdziła zgłoszenie uczestnictwa powódki w Zebraniu i przesała powódce materiały będące przedmiotem obrad Zebrania.

Zebranie Przedstawicieli w dniu 9 czerwca 2011 roku otworzył przewodniczący Rady Nadzorczej M. W.. Na początku Zebrania jeden z przedstawicieli – D. M. (1) zgłosił zastrzeżenie do projektu Regulaminu obrad i wniósł o jego uzupełnienie § 1 poprzez wskazanie dodatkowej podstawy prawnej Regulaminu tj. przepisów ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych z późniejszymi zmianami. Przewodniczący Rady Nadzorczej zwrócił się do obecnych na zebraniu przedstawicieli kancelarii prawnej o wydanie opinii w sprawie wniosku. Radca prawny M. T. wyjaśniła, że jako podstawa prawna działania Zebrania Przedstawicieli przywołana została ustawa – Prawo spółdzielcze z 1982 r. z tego względu, że tylko ta ustawa reguluje kwestie dotyczące Zebrania Przedstawicieli natomiast ustawa o spółdzielniach mieszkaniowych nie odnosi się w żadnym punkcie do Zebrania Przedstawicieli wobec czego przywoływanie jej w regulaminie obrad jako podstawy działania Zebrania było zbędne. Wniosek D. M. (1) został poddany pod głosowanie. Za przyjęciem wniosku głosowała 1 osoba – wniosek został odrzucony.

Następnie przewodniczący Rady Nadzorczej M. W. zarządził głosowanie w sprawie uchwalenia regulaminu obrad Zebrania Przedstawicieli w zaproponowanym brzmieniu. W wyniku przeprowadzonego głosowania regulamin ten został przyjęty większością głosów przy jednym głosie przeciwnym. Regulamin Zebrania Przedstawicieli przewidywał m.in., że:

- Zebranie Przedstawicieli jest najwyższym organem Spółdzielni działającym na podstawie:

- 1) przepisów art. 36-42 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze z późniejszymi zmianami,
- 2) postanowień statutu Spółdzielni,
- 3) niniejszego regulaminu (§1)

- zgodnie z §31 statutu Spółdzielni do wyłącznej właściwości Zebrania Przedstawicieli należy:

- 1) uchwalanie kierunków rozwoju działalności gospodarczej oraz działalności społecznej i kulturalnej,
- 2) rozpatrywanie sprawozdań Rady Nadzorczej, zatwierdzanie sprawozdań rocznych i sprawozdań finansowych oraz podejmowanie uchwał co do wniosków członków spółdzielni, Rady Nadzorczej lub zarządu w tych sprawach i udzielanie absolutorium członkom zarządu;
- 3) rozpatrywanie wniosków wynikających z przedstawionego protokołu polustracyjnego z działalności spółdzielni oraz podejmowanie uchwał w tym zakresie;
- 4) podejmowanie uchwał w sprawie podziału nadwyżki bilansowej (dochodu ogólnego) lub sposobu pokrycia strat;
- 5) podejmowanie uchwał w sprawie zbycia nieruchomości, zbycia zakładu lub innej wyodrębnionej jednostki organizacyjnej;
- 6) podejmowanie uchwał w sprawie przystępowania do innych organizacji gospodarczych oraz występowania z nich;
- 7) oznaczanie najwyższej sumy zobowiązań, jakie spółdzielnia może zaciągnąć;
- 8) podejmowanie uchwał w sprawie połączenia się spółdzielni, podziału spółdzielni oraz jej likwidacji;
- 9) rozpatrywanie w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym odwołań od uchwał Rady Nadzorczej;
- 10) uchwalanie zmian statutu;
- 11) podejmowanie uchwał w sprawie przystąpienia lub wystąpienia spółdzielni ze związku oraz upoważnienie zarządu do działań w tym zakresie;
- 12) wybór delegatów na zjazd związku, w którym spółdzielnia jest zrzeszona,
- 13) wybór i odwoływanie członków Rady Nadzorczej,
- 14) uchwalanie Regulaminu obrad Zebrania Przedstawicieli i Regulaminu Rady Nadzorczej,
- 15) podejmowanie uchwał w sprawie wyodrębnienia osiedli pod względem organizacyjnym i gospodarczym oraz określenia zasad gospodarki finansowej tych osiedli (§2)

- w Zebraniu Przedstawicieli mają prawo brać udział, z głosem decydującym, przedstawiciele członków, wybrani zgodnie z postanowieniami statutu na Zebraniach Grup Członkowskich; każdemu przedstawicielowi przysługuje tylko jeden głos (§3)

- członek Spółdzielni niebędący przedstawicielem może uczestniczyć w Zebraniu Przedstawicieli bez prawa głosu, może zabrać głos w dyskusji wyłącznie w sprawach będących przedmiotem obrad Zebrania Przedstawicieli po udzieleniu głosu przez przewodniczącego Zebrania (§4),

- Zebranie Przedstawicieli zwołuje Zarząd raz w roku w terminie do 30 czerwca; o czasie miejscu i porządku obrad Zebrania Przedstawicieli zawiadamia Zarząd Spółdzielni przedstawicieli członków na piśmie, co najmniej 15 dni przed terminem Zebrania Przedstawicieli, a pozostałych członków Spółdzielni przez wywieszenie ogłoszeń w biurze spółdzielni lub ogłoszenie w miejscowej prasie (§6),

- głosowanie odbywa się jawnie, z wyjątkiem wyborów i odwołania członków Rady Nadzorczej (§14),

- Zebranie Przedstawicieli zgodnie z postanowieniem § 34 ust. 1 statutu Spółdzielni jest zdolne do podejmowania uchwał bez względu na liczbę obecnych na nim przedstawicieli (§15)

- uchwały dotyczące:

a) zmian w postanowieniach statutu Spółdzielni podejmowane są większością 2/3 oddanych głosów

b) połączenia z inną spółdzielnią lub podziału spółdzielni, odwołania członka Rady Nadzorczej są podejmowane większością 2/3 głosów,

c) likwidacji spółdzielni – są podejmowane większością 3/4 głosów

Pozostałe uchwały zapadają zwykłą większością oddanych głosów. Przy obliczaniu wymaganej większości głosów dla podjęcie uchwały uwzględnia się tylko głosy oddane za i przeciw uchwale (§15).

- obecni na Zebraniu Przedstawicieli przedstawiciele członków Spółdzielni z głosem decydującym mogą zgłaszać kandydatów na członków Rady Nadzorczej; Liczba kandydatów jest nieograniczona. Zgłoszenia należy składać na piśmie do komisji wyborczej w czasie wyznaczonym przez przewodniczącego Zebrania Przedstawicieli. Zgłoszenie powinno zawierać:

1) imię nazwisko kandydata

2) imię nazwisko zgłaszającego oraz w przypadku pełnomocnictw osoby prawnej, także statutową nazwę członka, którego zgłaszający reprezentuje (§16)

- kandydaci obecni na Zebraniu Przedstawicieli, na wezwanie przewodniczącego składają ustane oświadczenia dotyczące zgody na kandydowanie, że nie pozostają w sporze sądowym ze Spółdzielnią, nie zalegają w stosunku do Spółdzielni z opłatami, o których mowa w art. 4 ustawy z dnia 5 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych oraz oświadczenie na piśmie, że nie zajmują się interesami konkurencyjnymi wobec Spółdzielni, a w szczególności że nie uczestniczą jako wspólnicy lub członkowie władz w podmiotach gospodarczych prowadzących działalność konkurencyjną wobec Spółdzielni i nie uczestniczą jako członkowie władz w tych podmiotach z którymi Spółdzielnię wiążą umowy o dostawę, roboty lub usługi. Do zgłoszenia kandydata nieobecnego na zebraniu należy dołączyć pisemną zgodę na kandydowanie oraz oświadczenie, o którym mowa powyżej. Przy wyborze do Rady Nadzorczej należy uwzględniać posiadane kwalifikacje zawodowe kandydatów, ich doświadczenie zawodowe związane z kierowaniem lub nadzorem na stanowiskach związanych z działalnością gospodarczą, finansami, prawem gospodarczym. Członkowie Rady mogą ponownie kandydować do Rady Nadzorczej (§16)

- wybory do Rady Nadzorczej przeprowadza się przy pomocy karty wyborczej, na której umieszczone są w porządku alfabetycznym nazwiska i imiona kandydatów. Głos jest ważny jeżeli został oddany za pomocą karty wyborczej, a liczba nieskreślonych kandydatów jest mniejsza lub równa ilości miejsc w Radzie; ilość głosów oddanych na poszczególnych kandydatów oblicza Komisja Skrutacyjna, a przewodniczący komisji ogłasza wyniki głosowania (§17)

- Regulamin wchodzi w życie w dniu uchwalenia (§23).

T. M. i P. B. uczestniczyli w Zebraniu przedstawicieli jako goście. Po wyborze prezydium Zebrania i porządku obrad Zebranie Przedstawicieli przystąpiło do realizacji poszczególnych punktów. Sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej za okres sprawozdawczy 2010/2011 przedstawiciele otrzymali w formie pisemnej przed Zebraniem. Podczas zebrania nikt nie zgłaszał pytań ani uwag do tego sprawozdania. Uchwałą nr (...) Zebranie Przedstawicieli zatwierdziło sprawozdanie Rady Nadzorczej za okres sprawozdawczy 2010/2011. Za podjęciem uchwały głosowało 51 przedstawicieli, przeciw – 1 przedstawiciel.

Przewodniczący Zebrania poinformował, że dobiega końca kadencja Rady Nadzorczej wybranej w 2006 r. oraz o procedurze zgłaszania kandydatów i przeprowadzenia wyborów do Rady. Następnie poprosił o zgłaszanie kandydatów na piśmie do Komisji M.-Wyborczej. Obecni przedstawiciele zgłosili 16 kandydatów, których nazwiska zostały ogłoszone na tablicy świetlnej. Żaden z obecnych na Zebraniu w charakterze gości członków Spółdzielni nie zgłaszał kandydatur do Rady Nadzorczej. Wszyscy kandydaci wyrazili zgodę na kandydowanie oraz złożyli pisemne

oświadczenia, że nie zajmują się interesami konkurencyjnymi wobec Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S. w rozumieniu art. 56§3 ustawy – Prawo spółdzielcze i §28 ust. 4 statutu Spółdzielni oraz że nie zalegają w stosunku do Spółdzielni z opłatami i nie są ze Spółdzielnią w sporze. Wobec braku pytań ze strony przedstawicieli do kandydatów przeprowadzono tajne głosowanie. W głosowaniu wzięło udział 53 przedstawicieli. Oddano 53 ważne głosy. Poszczególni kandydaci otrzymali następującą ilość głosów:

- 1) M. W. – 50
- 2) I. S. – 48
- 3) Z. F. – 47
- 4) M. K. (1) – 47
- 5) L. W. – 47
- 6) M. Z. – 46
- 7) N. O. – 45
- 8) S. C. – 44
- 9) L. B. – 43
- 10) J. D. – 43
- 11) W. S. – 39
- 12) J. G. – 37
- 13) H. C. – 22
- 14) K. K. – 18
- 15) I. K. – 11
- 16) W. W. – 6

Zebranie Przedstawicieli podjęło uchwałę nr (...) w sprawie stwierdzenia wyboru Rady Nadzorczej w składzie:

- 1) M. W.
- 2) I. S.
- 3) Z. F.
- 4) M. K. (1)
- 5) L. W.
- 6) M. Z.
- 7) N. O.
- 8) S. C.
- 9) L. B.

10) J. D.

11) W. S.

12) J. G.

Sąd Okręgowy ustalił, że M. K. (1) od 1992 roku prowadził działalność gospodarczą pod nazwą Firma (...). W ramach tej działalności w latach 2006, 2007, 2010 i 2011 wykonywał na zlecenie Spółdzielni Mieszkaniowej (...) usługi w zakresie prac remontowych. Umowy o wykonywanie usług w jego imieniu zawierała ze Spółdzielnią E. B. – dyrektor Firmy (...). K. K. jest członkiem zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S.. Część osób wybranych do Rady Nadzorczej w dniu 9 czerwca 2011 r. była w składzie tego organu przez dwie poprzednie kadencje. Dotyczyło to następujących osób: I. S., J. D., M. W., M. K. (1), L. W., Z. F., L. B.. M. K. (1) w 2013 r. złożył rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej Spółdzielni.

Sąd pierwszej instancji wskazał także, że w dacie Zebrania Przedstawicieli w Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S. nadal obowiązywał statut uchwalony w dniu 26 maja 2006 roku. Statut ten stanowił między innymi, że organem Spółdzielni jest Zebranie Przedstawicieli. Sąd wskazał także, że kandydaci na przedstawicieli, do Zarządu Rady Nadzorczej i Rady Osiedla przed umieszczeniem ich nazwisk na kartach wyborczych składają oświadczenia pisemnie lub do protokołu, że nie naruszają zakazu konkurencji, o którym mowa w § 40 ust. 2 statutu oraz że nie zalegają z opłatami, o których mowa w art. 4 ustawy z dnia 5 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych oraz nie są w sporze sądowym ze Spółdzielnią; przy wyborze Rady Nadzorczej należy uwzględniać posiadane kwalifikacje zawodowe kandydatów, ich doświadczenie zawodowe związane z kierowaniem lub nadzorem na stanowiskach związanych z działalnością gospodarczą, finansami, prawem gospodarczym. Kandydat na członka Rady Nadzorczej powinien wykazywać się znajomością problematyki spółdzielni mieszkaniowej (§28)

W oparciu o poczynione ustalenia faktyczne sąd pierwszej instancji uznał, że powództwo, oparte na art. 42 ustawy z dnia 16 września 1982 r. w zw. z art. 37 § 2 Prawo spółdzielcze, nie zasługiwało na uwzględnienie. Sąd Okręgowy szczegółowo odniósł się do wszystkich okoliczności i zarzutów podniesionych przez powódkę w pozwie oraz dalszych pismach procesowych. Sąd ten wskazał, że nie ulega w niniejszej sprawie wątpliwości, że pozwana Spółdzielnia nie dopełniła w ustawowym terminie obowiązku wynikającego z art. 9 ust. 1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych. Zebranie Przedstawicieli, które miało dokonać zmian w statucie stosownie do wymagań ustawy z dnia 14 czerwca 2007 roku o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, która weszła w życie z dniem 31 lipca 2007 roku zostało przerwane a rozpatrzenie sprawy zmiany statutu odroczone do czasu rozstrzygnięcia przez Trybunał Konstytucyjny wniosków o stwierdzenie niezgodności z Konstytucją RP przepisów powyższej ustawy. Zmiany Statutu uchwalone przez Walne Zgromadzenie w grudniu 2009 r. nie weszły natomiast w życie z uwagi na oddalenie wniosku o zarejestrowanie zmienionego statutu w Krajowym Rejestrze Sądowym. Sąd pierwszej instancji wskazał, że sankcje związane z naruszeniem przez Spółdzielnię obowiązków wskazanych w art. 9 ust. 1 ustawy nowelizującej ustawę o spółdzielniach mieszkaniowych zostały określone przede wszystkim w ustawie o Krajowym Rejestrze Sądowym.

W oparciu o powyższe rozważania Sąd Okręgowy wskazał, że dla bytu Zebrania Przedstawicieli w pozwanej Spółdzielni bez znaczenia pozostaje fakt, że w grudniu 2009 roku odbyło się Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni, które uchwaliło m.in., które odbyło się w grudniu 2009 roku i podczas którego podjęto uchwałę nr (...) w sprawie Regulaminu Walnego Zgromadzenia Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S.. Prawną podstawę funkcjonowania Zebrania Przedstawicieli stanowił bowiem statut Spółdzielni, który stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 14 czerwca 2007 roku pozostał w mocy i nie został skutecznie zmieniony przez Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni z grudnia 2009 roku. Uchwalone przez Walne Zgromadzenie zmiany statutu nie zostały bowiem zarejestrowane i w dacie podejmowania zaskarżonych uchwał nie obowiązywały.

Jak twierdził sąd pierwszej instancji Zebranie Przedstawicieli członków Spółdzielni pozostało zatem organem uprawnionym do podejmowania uchwał w sprawach określonych w Statucie. Statut pozwanej Spółdzielni w brzmieniu

obowiązującym w dacie podjęcia kwestionowanych uchwał w § 31 pkt 13 ustalał kompetencje Zebrania w zakresie wyborów do Rady Nadzorczej a w § 36 w zakresie uchwalenia regulaminu obrad, a zatem brak jest podstaw do przyjęcia, że zaskarżone uchwały zostały podjęte w sprawach, które leżą poza zakresem kompetencji tego organu z naruszeniem art. 38 ustawy – Prawo spółdzielcze.

Odnosząc się do kolejnego zarzutu powódki sąd pierwszej instancji wskazał, że art. 59 ustawy Prawo spółdzielcze zawiera obowiązek w zakresie przedstawienia spraw będących przedmiotem obrad Zebrania Przedstawicieli również pod obrady Zebrania Grup Członkowskich, które poprzedzają Zebranie Przedstawicieli. Ustawa z dnia 14 czerwca 2007 r. wprowadziła jednak z dniem 31 lipca 2007 r. nową strukturę organów w spółdzielniach mieszkaniowych. Zebranie Przedstawicieli zastąpione zostało Walnym Zgromadzeniem w związku z czym zebrania grup członkowskich uległy likwidacji. Powstaje zatem, zdaniem sądu pierwszej instancji, pytanie czy zezwolenie na dalsze funkcjonowanie Zebrań Przedstawicieli oznacza, iż powinny być one automatycznie poprzedzane zebraniem grup członkowskich zgodnie z art. 59 Prawa spółdzielczego. W ocenie Sądu Okręgowego odpowiedź na tak postawione pytanie jest przecząca. Wynika to przede wszystkim z tego, że art. 9 ust. 2 jako wyjątek od ogólnej zasady nie może być wykładany rozszerzająco. Systematyka przepisu zawartego w art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 14 czerwca 2007 r. poprzedzonego ust. 1 przewidującym obowiązek dokonania zmian w statucie do 30 listopada 2007 r. i ich zgłoszenia do Krajowego Rejestru Sądowego do dnia 30 grudnia 2007 r., wskazuje na to, że intencją ustawodawcy było zachowanie w mocy dotychczasowych przepisów statutów regulujących zebrania przedstawicieli (i tylko tego organu) po to, by spółdzielnie mieszkaniowe mogły dokonać zmian statutów zgodnie z przepisami ustawy. Brak jest podstaw do przyjęcia, że zamiarem ustawodawcy było również zachowanie w mocy dotychczasowych przepisów statutów regulujących zwoływanie zebrań grup członkowskich, które jest odrębnym od zebrania przedstawicieli organem spółdzielni. Takie rozwiązanie wymagałoby wyraźnej regulacji ustawowej. W tym stanie rzeczy należało również uznać, że art. 59 ustawy Prawo spółdzielcze po nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 14 czerwca 2007 r. nie odnosił się już do spółdzielni mieszkaniowych, albowiem nowelizacja ta wprowadziła zakaz w tych spółdzielniach zastępowania walnego zgromadzenia zebraniem przedstawicieli, co wynika z zastrzeżenia zawartego w ust. 1 art. 59 Prawa spółdzielczego. Niezależnie od tego sąd pierwszej instancji wskazał, że nawet gdyby przyjąć za słuszny prezentowany przez powódkę pogląd, że kwestionowane uchwały powinny być również przedmiotem obrad Zebrania Grup Członkowskich, które poprzedziło Zebranie przedstawicieli z dnia 9 czerwca 2011 r., to i tak uchybienie polegające na zaniechaniu tej procedury nie stanowią podstawy do ustalenia nieważności zaskarżonych uchwał.

Na marginesie sąd pierwszej instancji wskazał także, iż powódka nie wykazała, by uchybienie to istotnie miało wpływ na treść podjętych uchwał. Powódka podnosiła, że zaniechanie poddania pod obrady Zebrań Grup Członkowskich kwestii objętych zaskarżonymi uchwałami pozbawiło członków Spółdzielni możliwości przedyskutowania tych kwestii i zgłoszenia własnych wniosków w tym zakresie, jednakże nie wykazała by ktokolwiek z członków chciał zgłaszać jakiegokolwiek wnioski w tym względzie i jaka byłaby ich treść.

Sąd Okręgowy wskazał także, że bez znaczenia dla ważności zaskarżonych uchwał pozostają również podniesione przez powódkę zarzuty, iż w dniu 9 maja 2011 r. odmówiono jej oraz innemu członkowi Spółdzielni – P. B. udostępnienia porządku obrad i materiałów na Zebranie Przedstawicieli oraz opinii prawnej dotyczącej przyczyn niezwoływania Walnego Zgromadzenia w Spółdzielni. Po pierwsze powoływane przez powódkę przepisy art. 83 ust. 6-13 art. ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych nie dotyczą Zebrania Przedstawicieli, lecz Walnego Zgromadzenia, po drugie uregulowania statutowe obowiązujące w pozwanej Spółdzielni nakładają obowiązek poinformowania o porządku obrad Zebrania Przedstawicieli i wyłożenia materiałów stanowiących przedmiot obrad na 15 dni przed terminem zebrania a zatem w dniu 9 maja 2011 r. termin ten jeszcze nie nadszedł i po trzecie opinia prawna, której udostępnienia domagała się powódka nie należała do kategorii dokumentów podlegających udostępnieniu wraz z materiałami na Zebranie Przedstawicieli skoro nie była ona przedmiotem obrad tego Zebrania.

W odniesieniu do uchwały nr (...) powódka formułowała w toku procesu również zarzuty odnoszące się do poszczególnych osób wybranych do Rady Nadzorczej podnosząc, że naruszyły one obowiązujący w Spółdzielni zakaz konkurencji a nadto zwracała uwagę, że część osób została wybrana na kolejną trzecią już z rządu kadencję. Zarzuty

te, chociaż znalazły potwierdzenie w ustalonych faktach, pozostały bez znaczenia – w ocenie sądu pierwszej instancji, dla ważności zaskarżonych uchwał.

Sąd pierwszej instancji wskazał także, że na ważność uchwały nr (...) nie miał również wpływu fakt, że część członków Rady Nadzorczej wybrana została w skład tego organu na trzecią kolejną kadencję wbrew zakazowi wynikającemu z art. 8² ust. 3 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, który stanowi, że nie można być członkiem rady nadzorczej dłużej niż przez 2 kolejne kadencje rady nadzorczej. Przepis ten wprowadzony został nowelizacją z 14 czerwca 2007 roku. Art. 10 ust. 1 tej ustawy stanowił, że stosując przepis art. 82 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 1 (tj. ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych), liczbę kadencji oblicza się biorąc pod uwagę dotychczasowy staż członka rady nadzorczej. Przepis ten uznany został za niezgodny z art. 2 i 58 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 lipca 2009 r. i utracił moc z dniem 27 lipca 2009 roku.

W odniesieniu do uchwały w sprawie regulaminu obrad Zebrania Przedstawicieli Spółdzielni Mieszkaniowej (...) powódka wskazała też, że uchwała naruszała art. 83 ust. 9 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, albowiem upoważniała Zebranie Przedstawicieli do decydowania w sprawie zbycia nieruchomości, natomiast zdaniem powódki uchwały w sprawie zbycia majątku może podejmować tylko walne zgromadzenie, w którym uczestniczy co najmniej połowa ogólnej liczby uprawnionych do głosowania. Jak wyżej Sąd Okręgowy wskazał Zebranie Przedstawicieli, na mocy art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 14 czerwca 2007 r. o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw Zebranie Przedstawicieli członków Spółdzielni pozostało organem uprawnionym do podejmowania uchwał w sprawach określonych w statucie, zaś statut pozwanej Spółdzielni w brzmieniu obowiązującym w dacie podjęcia kwestionowanych uchwał w § 31 pkt 5 ustalał kompetencje Zebrania w zakresie decydowania o sprzedaży nieruchomości. Powódka podnosiła nadto zarzuty odnoszące się do sprzedaży w listopadzie 2005 r. przez Spółdzielnię nieruchomości przy ul. (...) za cenę 515 tys. zł wskazując, że cena ta była znacznie zaniżona w stosunku do rynkowej wartości tej nieruchomości. Uchwała w sprawie sprzedaży tej nieruchomości nie była jednak przedmiotem zaskarżenia w niniejszym postępowaniu i z tego względu zarzuty powódki w tym zakresie były nieistotne dla rozstrzygnięcia i nie podlegały badaniu.

Wobec braku podstaw do ustalenia nieważności zaskarżonych uchwał żądanie główne – jak ocenił sąd pierwszej instancji, podlegało oddaleniu.

Zdaniem Sądu Okręgowego, bezzasadne okazało się także zgłoszone przez powódkę roszczenie ewentualne ustalenia nieistnienia zaskarżonych uchwał. Argumentacja przytaczana przez powódkę dla uzasadnienia tego roszczenia była tożsama z tą, która miałyby uzasadniać żądanie ustalenia nieważności uchwał. Powódka wskazywała bowiem, że organ, który podjął zaskarżone uchwały to jest zebranie Przedstawicieli przestał istnieć po upływie terminu wskazanego w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 14 czerwca 2007 r. Stanowisko powódki w tej kwestii jest odmienne od poglądów prezentowanych w orzecznictwie Sądu Najwyższego, które zostały przytoczone we wcześniejszej części uzasadnienia i nie ma potrzeby ich powtórzenia.

Sąd Okręgowy pominął dowód w zeznań świadka M. K. (2), albowiem świadek ten ostatecznie przedstawił zaświadczenie od lekarza sądowego, z którego wynikała niemożność składania zeznań z uwagi na stan zdrowia świadka.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

Apelację od wyroku złożyła powódka, która zaskarżyła go w całości i zarzuciła mu:

I. naruszenie art. 42 § 2 ustawy z dnia 16 września 1982 roku prawo spółdzielcze w związku z art. 18 § 1 ustawy prawo spółdzielcze w związku z art. 18 § 2 ust. 1 i 2 ustawy prawo spółdzielcze w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej w związku z art. 32 Konstytucji RP w związku z art. 8 Konstytucji RP poprzez ich niezastosowanie, polegające na przyjęciu, iż skarżone uchwały w sprawie przyjęcia Regulaminu Obrad Zebrania Przedstawicieli Spółdzielni Mieszkaniowej (...) i w sprawie stwierdzenia wyborów Rady Nadzorczej Spółdzielni nie są sprzeczne z ustawą, podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, iż zostały one podjęte przez stanowiących ok.

0,5% wszystkich członków Spółdzielni Przedstawicieli, na skutek pozbawienia czynnego i biernego prawa wyborczego pozostałych ok. 99,5% członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S..

II. naruszenie art. 58 § 1 k.c. w związku z art. 83 ust. 1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych w związku z art. 59 § 1 ustawy prawo spółdzielcze w związku z art. 36 § 1 ustawy prawo spółdzielcze w związku z art. 58 ust. 1 Konstytucji RP w związku z 31 ust. 3 Konstytucji RP poprzez ich nieprawidłowe zastosowanie do ustalonego stanu faktycznego skutkujące przyjęciem, że Walne Zgromadzenie Spółdzielni Mieszkaniowej (...), zwołane w 2009 roku z zachowaniem wszystkich procedur określonych w art. 83 ustawy prawo spółdzielcze, które podjęło między innymi prawomocną uchwałę nr (...), jest „faktem bez znaczenia” i jako organ nieistniejący może być w późniejszym czasie zastąpiony przez Zebranie Przedstawicieli, podczas gdy bezwzględnie obowiązujące przepisy prawa, jednoznacznie wskazują, iż Walne Zgromadzenie jest we wszystkich spółdzielniach organem obligatoryjnym, który nie może być zastąpiony przez Zebranie Przedstawicieli, gdyż jego zastąpienie stanowi obejście ustawy.

III. naruszenie art. 42 § 2 ustawy prawo spółdzielcze w związku z art. 35 § 1 ust. 4 ustawy prawo spółdzielcze w związku z art. 59 § 2 ust. 1 i 3 ustawy prawo spółdzielcze w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej w związku z art. 32 Konstytucji RP w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP poprzez stwierdzenie, iż brak jest podstaw do ich zastosowania w niniejszej sprawie ze względu na fakt, iż zdaniem Sądu „Ustawa z dnia 14 czerwca 2007 r. wprowadziła z dniem 31 lipca 2007 r. nową strukturą organów w spółdzielniach mieszkaniowych. Zebranie Przedstawicieli zastąpione zostało Walnym Zgromadzeniem w związku z czym zebrania grup członkowskich uległy likwidacji” (str. 24 uzasadnienia wyroku), co w zestawieniu z faktem, iż w 2011 r nie zwołano Walnego Zgromadzenia a Zebranie Przedstawicieli, skutkowało swoistego rodzaju bezprawnym „ubezwłasnowolnieniem” ok. 99,5% członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) i pozbawieniem ich na czas nieokreślony prawa zgłaszania projektów uchwał, poprawek, wniosków i jakiegokolwiek wpływu na sprawy Spółdzielni, do czasu zmiany statutu Spółdzielni, co w niniejszym przypadku oznaczało okres 5 lat.

IV. naruszenie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 14 czerwca 2007 r o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw w zw. z art. 58 ust. 1 Konstytucji RP poprzez ich błędne zastosowanie w stanie faktycznym sprawy, polegające na przyjęciu, że przepis art. 9 ust. 2 u.zm.u.s.m. powinien być zastosowany w niniejszej sprawie, podczas gdy przepis ten miał za zadanie umożliwić funkcjonowanie w okresie przejściowym spółdzielniom, w których nie zwołano Walnego Zgromadzenia w oparciu o przepisy ustawy i gdzie nadal funkcjonowało Zebranie Przedstawicieli, wbrew obowiązującej ustawie o spółdzielniach mieszkaniowych. Art. 9 ust. 2 u.zm.u.s.m. stanowił w tych spółdzielniach podstawę prawną funkcjonowania organu nie istniejącego w obecnie obowiązującej ustawie. W ustalonym stanie faktycznym nie było potrzeby zwoływania organu fakultatywnego tj. Zebrania Przedstawicieli, gdyż jego rolę, bezpośrednio w oparciu o przepisy ustawy, przejął w 2009 roku organ obligatoryjny jakim jest Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni.

V. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów polegające na pominięciu jako nieistotnych w niniejszej sprawie dowodów, potwierdzających zwołanie i przebieg Walnego Zgromadzenia w 2009 roku, co doprowadziło do rozpatrywania przez Sąd nie występującego w niniejszej sprawie stanu „trwania” Zebrania Przedstawicieli, zamiast ustalonego w niniejszej sprawie stanu faktycznego tj. „zastąpienia” Walnego Zgromadzenia Zebraniem Przedstawicieli, co w konsekwencji doprowadziło do nierozpoznania istoty sprawy.

VI. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów polegające na niewszechstronnym rozważeniu i niezgodnej z logiką ocenie dowodu w postaci uchwały nr (...) skutkujące nie dostrzeżeniem procederu sfalszowania woli Walnego Zgromadzenia wyrażonej w § 16 Regulaminu Obrad Walnego Zgromadzenia, co miało wpływ na treść rozstrzygnięcia.

VII. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów polegające na bezpodstawnym uznaniu wbrew logice i doświadczeniu życiowemu, iż objęcie porządkiem obrad zebrań grup członkowskich projektów uchwał w sprawie regulaminu obrad Zebrania Przedstawicieli, regulującego procedurę wyborów do Rady Nadzorczej oraz kwestii wyborów do Rady Nadzorczej i przeprowadzenie obligatoryjnego trybu

podejmowania uchwał określonego w art. 59 § 2 ust. 3 ustawy prawo spółdzielcze nie mogło mieć wpływu na treść podjętych uchwał, podczas gdy zasady logiki wskazują, iż sam tylko fakt możliwości zgłoszenia kandydatów za pośrednictwem przedstawiciela przez 99,5%, a nie przez 0,5% członków mógłby znacząco wydłużyć listę osób kandydujących i tym samym wpłynąć realnie na treść uchwały w sprawie wyborów do Rady Nadzorczej.

VIII. naruszenie art. 208 § 1 ust. 3 k.p.c. w związku z art. 274 § 1 k.p.c. mających istotny wpływ na wynik sprawy poprzez prowadzenie postępowania w sposób uniemożliwiający przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadka M. K. (2) na okoliczności wskazane we wniosku dowodowym, co uniemożliwiło wyjaśnienie w jaki sposób doszło po Walnym Zgromadzeniu do zmiany § 16 Regulaminu Obrad Walnego Zgromadzenia przyjętego przez Walne Zgromadzenie w 2009 roku, a także w jaki sposób doszło do zastąpienia Walnego Zgromadzenia Zebraniem Przedstawicieli, skutkujące bezpodstawnym przyjęciem przez Sąd, iż Walne Zgromadzenie w Spółdzielni Mieszkaniowej (...) było „faktem bez znaczenia”, co miało istotny wpływ na treść orzeczenia.

IX. naruszenie art. 321 § 1 k.p.c. poprzez wyrokowanie co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, to jest wykazywanie, iż liczba kadencji poszczególnych członków wybranych do Rady Nadzorczej jest w niniejszej sprawie bez znaczenia, co nie stanowiło żadnego problemu w sprawie i jest zgodne ze stanowiskiem skarżącej wyrażonym w piśmie procesowym z dnia 5 marca 2014 roku.

X. naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. wskutek nie wskazania w uzasadnieniu wyroku z dnia 15 kwietnia 2014 roku niezbędnych elementów uzasadnienia wymienionych w art. 328 § 2 k.p.c. poprzez nie wskazanie przepisów prawa pozwalających na zastąpienie Walnego Zgromadzenia, które odbyło się w 2009 roku w ramach swobody decydowania samych członków spółdzielni o jej ustroju wewnętrznym i rozumnego realizowania idei wolności spółdzielcy w stosunku do organizacji członkowskiej, jaką stanowi spółdzielnia, Zebraniem Przedstawicieli, wbrew art. 83 ustawy prawo spółdzielcze zawierającemu bezwzględny zakaz zastępowania Walnego Zgromadzenia Zebraniem Przedstawicieli; nie wskazanie przepisów prawa, w oparciu o które Sąd pozbawił jakichkolwiek praw ok. 99,5% członków Spółdzielni wskazując, iż z dniem 31 lipca 2007 r. zebrania grup członkowskich uległy likwidacji, czego konsekwencją m.in. było pozbawienie członków nie będących przedstawicielami na Zebraniu Przedstawicieli czynnego i biernego „pośredniego prawa wyborczego” do organów Spółdzielni; co mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, gdyż stwierdzenie braku podstaw prawnych uzasadniających niektóre tezy wyroku mogłoby zmienić jego kształt.

W oparciu o szczegółowo przedstawione zarzuty powódka wniosła o przedstawienie do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu, na podstawie art. 378 § 1 k.p.c. w zw. z art. 390 k.p.c. zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, które powstało przy rozpatrywaniu niniejszej sprawy: Czy w spółdzielni mieszkaniowej, w której po dacie wejścia w życie ustawy z dnia 14 czerwca 2007 r. o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw zwołano w oparciu o przepisy art. 36 - 42 ustawy z dnia 16.09.1982 r. Prawo Spółdzielcze i art. 83 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych z dnia 15.12.2000 r., Walne Zgromadzenie Członków, które w ramach realizacji konstytucyjnego prawa wolności zrzeszania, wyrażonego w art. 12 i 58 ust. 1 Konstytucji oraz swobody decydowania samych członków spółdzielni o jej ustroju wewnętrznym, uchwaliło niezaskarżony przez żadnego z członków czy organów Spółdzielni Regulamin Walnego Zgromadzenia Spółdzielni, w którym stwierdzono, iż „Walne Zgromadzenie Członków jest najwyższym organem Spółdzielni.”, i „do wyłącznej właściwości Walnego /gromadzenia Członków należy uchwalanie statutu”, jednakże nie dokończono podczas pierwszego Walnego Zgromadzenia procedury zmiany statutu, dopuszczalne jest by organy niższej rangi jak zarząd czy Rada Nadzorcza Spółdzielni w następnych latach, wbrew bezwzględnemu zakazowi zastępowania Walnego Zgromadzenia Zebraniem Przedstawicieli wynikającym z art. 83 ust 1. u.s.m. i wbrew prawomocnej uchwale wyrażającej wolę najwyższego organu Spółdzielni - Walnego Zgromadzenia, w oparciu o przepisy art. 36 - 42 ustawy z dnia 16 września 1982 roku Prawo Spółdzielcze z późniejszymi zmianami, oraz postanowienia statutu uchwalonego przed zmianą ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych i zawierającego unormowania niezgodne z aktualnie obowiązującą ustawą, zwołali Zebranie Przedstawicieli zastępujące obradujące wcześniej Walne Zgromadzenie?.

Nadto, powódka wniosła o uchylenie i zmianę wyroku poprzez uwzględnienie powództwa ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, a także zasądzenie na rzecz powódki kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powódki okazała się niezasadna.

Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i wyprowadził z nich należycie uzasadnione wnioski. Na wstępie zaznaczyć należy, że w przedmiotowej sprawie Sąd pierwszej instancji prawidłowo przeprowadził postępowanie dowodowe, w żaden sposób nie uchybiając przepisom prawa procesowego oraz dokonał prawidłowej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, w konsekwencji prawidłowo ustalając stan faktyczny w sprawie. Sąd Okręgowy w bardzo obszernych, szczegółowych pisemnych motywach wyroku wskazał, jaki stan faktyczny stał się podstawą jego rozstrzygnięcia oraz podał na jakich dowodach oparł się przy jego ustalaniu. Ponadto, rozstrzygnięcie zostało oparte na prawidłowych, szczegółowo przytoczonych i wyjaśnionych przepisach prawa, do których w sposób należyty został odniesiony ustalony stan faktyczny. Wnioski końcowe zostały przedstawione prawidłowo w powiązaniu ze stanowiskiem stron, obowiązującymi przepisami i ustalonymi faktami, co sprawia, że przedstawiony do kontroli sposób rozumowania sądu pierwszej instancji w pełni poddaje się badaniu, gdyż zawiera w swym uzasadnieniu wszystkie elementy wymagane przez art. 328 § 2 k.p.c. Sąd Apelacyjny przyjął zatem ustalenia Sądu pierwszej instancji w znacznej mierze za własne, rezygnując z ich ponownego szczegółowego przytaczania. Nie stwierdzono także uchybień natury procesowej, których zaistnienie sąd byłby zobligowany brać pod uwagę z urzędu.

Ustosunkowując się do apelacji powódki Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko Sądu Okręgowego, który prawidłowo uznał, że nie doszło do – jak to ujmuje powódka, „zastąpienia” Walnego Zgromadzenia Zebraniem Przedstawicieli, co też z kolei miałyby skutkować wydaniem zaskarżonych uchwał przez organ do tego nieuprawniony. Zgodnie z art. 42 § 2 ustawy z 16 września 1982 roku prawo spółdzielcze uchwała sprzeczna z ustawą jest nieważna. Chodzi zatem o takie wady podczas sporządzania i podejmowania uchwały, które naruszają obowiązujące przepisy prawa zawarte w ustawach. W orzecznictwie przyjęło się jednak, że kiedy uchwała organu spółdzielni powstała wskutek najpoważniejszych wad, wykluczających wyrażenie oświadczenia woli uprawnionych podmiotów, choćby z naruszeniem przepisów prawa to wówczas tak podjęta uchwała może być uznana za nieistniejącą w oparciu o art. 189 k.p.c. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2003 roku, sygn. akt PK 336/02, OSNP 2004/18/314, uchwała Sądu Najwyższego z 24 czerwca 1994 roku, sygn. akt III CZP 81/94, OSNCP 1994 nr 12 poz. 241). Powództwo T. M. zmierzało do wykazania takich właśnie, fundamentalnych wad w podejmowaniu uchwał przez pozwaną, które spowodowałyby nieistnienie zaskarżonych przez nią uchwał, poprzez zastąpienie prawidłowo ukonstytuowanego – jak wynika z sugestii zawartej w apelacji - organu w postaci Walnego Zgromadzenia Zebraniem Przedstawicieli, które według powódki, bezprawnie pozbawiło prawa głosu 99,5% członków spółdzielni. Powództwo to okazało się jednak, jak prawidłowo przyjął Sąd Okręgowy, niezasadne, a stanowisko powódki niesłuszne. Przede wszystkim Sąd ten prawidłowo przyjął, że upływ terminów o jakich mowa w art. 9 ustawy z 14 czerwca 2007 roku o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 125, poz. 873 ze zmianami) nie powoduje, że zebranie przedstawicieli członków spółdzielni mieszkaniowej, która nie dopełniła tych terminów, nie jest pełnoprawnie ukonstytuowanym organem do podejmowania uchwał. Taki organ działa bowiem na podstawie dotychczas obowiązującego statutu i nie ma podstaw prawnych, aby jego funkcjonowanie kwestionować w oparciu o przepis przejściowy, tym bardziej, że jak prawidłowo wskazywał Sąd Okręgowy, termin o jakim mowa w art. 9 ustawy z 14 czerwca 2007 roku o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw jest terminem instrukcyjnym. Taka wykładnia została podyktowana istnieniem spółdzielni mieszkaniowych, które nie zmieniły we wskazanym terminie swoich statutów i nie powołały walnego zgromadzenia jako swego najwyższego organu, co zostało we właściwy sposób przedstawione w przywołanej przez sąd pierwszej instancji uchwale składu siedmiu sędziów z 10 maja 2012 roku, sygn. akt III CZP 84/11 (OSNC 2012, Nr 10, poz. 113). Sąd Najwyższy wskazał w powołanej uchwale także na literalne brzmienie przepisu, które zdaniem tego Sądu, nie pozostawia wątpliwości co do jasnego sensu sformułowanych w nim pojęć i jego skutków prawnych. Sąd Najwyższy pokreślił

przy tym, podzielany przez Sąd Apelacyjny pogląd, że naruszenie terminów o jakich mowa w art. 9 ustawy o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, może łączyć się, w wypadku spełnienia wymaganych przesłanek ustawowych, z zastosowaniem wobec spółdzielni sankcji przymuszających do dokonania zmian statutowych, wynikających zwłaszcza z ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym. Nie może zaś powodować utraty legitymacji do stanowienia uchwał *ex lege*, a zatem nie skutkuje ich nieważnością, a tym bardziej nie stanowi podstawy do stwierdzenia ich nieistnienia. Zresztą analiza przedstawionych w apelacji zarzutów, tak szeroko opisanych w jej uzasadnieniu wskazuje, że powódka nie przeczy przyjętej przez Sąd Okręgowy wykładni art. 9 ustawy z 14 czerwca 2007 roku o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, a w szczególności skutków prawnych naruszenia wskazanego w tym przepisie terminu. Nieomalże wszystkie zarzuty przedstawione przez powódkę w apelacji zmierzają ku wykazaniu, że pozwana zastąpiła Zebranie Przedstawicieli Walnym Zgromadzeniem członków spółdzielni jeszcze w 2009 roku, kiedy doszło do podjęcia uchwały numer (...). O sile tego argumentu i jego istotności, w mniemaniu skarżącej, świadczy szereg zarzutów związanych z tym zagadnieniem, a dotyczących naruszenia art. 42 § 2 ustawy prawo spółdzielcze, art. 58 § 1 k.c. w związku z art. 8⁽³⁾ ust. 1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych w związku z art. 59 § 1 oraz art. 36 § 1 ustawy prawo spółdzielcze, a także art. 35 § 1 ust. 4 w związku z art. 59 § 2 ust. 1 i 3 ustawy prawo spółdzielcze, a ostatecznie także art. 9 ustawy z 14 czerwca 2007 roku o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw wraz z szeregiem konstytucyjnych zasad szeroko przywołanych zarówno w samych zarzutach jak i w treści uzasadnienia apelacji. Co więcej, skarżąca wskazała także, na naruszenie przepisów proceduralnych, a w szczególności art. 233 k.p.c. polegających między innymi na niedostatecznym rozważeniu skutków prawnych uchwały numer (...), pominięciu wpływu jaki na wynik uchwał wywołałaby obecność wszystkich członków spółdzielni uprawnionych do głosowania, a także art. 208 § 1 ust. 3 k.p.c. w związku z art. 274 § 1 k.p.c. poprzez pominięcie dowodu z przesłuchania M. K. (2) Prezesa pozwanej spółdzielni. Tak licznie przedstawione przez skarżącą zarzuty okazały się nieskuteczne z uwagi na nieuwzględnienie jednego, fundamentalnego w tym zakresie zagadnienia, a mianowicie rejestracji uchwał. Sąd pierwszej instancji słusznie wskazał, że dla dalszego bytu organu w postaci Zebrania Przedstawicieli u pozwanej bez znaczenia pozostał fakt, że w grudniu 2009 roku odbyło się Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni, podczas którego podjęto uchwałę nr (...) w sprawie przyjęcia Regulaminu Walnego Zgromadzenia Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S.. Prawną podstawę funkcjonowania Zebrania Przedstawicieli stanowił bowiem statut Spółdzielni, który stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 14 czerwca 2007 roku pozostał w mocy i nie został skutecznie zmieniony przez Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni z grudnia 2009 roku. Sąd Okręgowy prawidłowo zwrócił uwagę na to, że uchwalone przez Walne Zgromadzenie zmiany statutu nie zostały bowiem wówczas zarejestrowane i w dacie podejmowania zaskarżonych uchwał nie obowiązywały. Ta zaś okoliczność stanowi fakt prawotwórczy, którego uwzględnienie powoduje, że żądanie powódki oparte na tezie zastąpienia organów jest chybione, a całe powództwo musi ulec z tego powodu oddaleniu.

Dokonując wykładni art. 9 ustawy z dnia 14 czerwca 2007 roku o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw należy podkreślić, że ustawodawca uzależnił skuteczność zmian statutu spółdzielni mieszkaniowej od dokonania zmian rejestracji tego statutu w KRS. Zgodnie bowiem z art. 9 ust. 2 do czasu zarejestrowania zmian statutów postanowienia dotychczasowych statutów regulujące funkcjonowanie zebrania przedstawicieli pozostają w mocy. W ten sposób ustawodawca przyjął rozwiązanie zgodne z treścią art. 12a § 3 ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze, z którego wynika, że zmiana statutu nie wywołuje skutków prawnych przed jej wpisaniem do KRS. Rozwiązanie takie odpowiada też treści art. 694⁵ § 1 k.p.c., w myśl którego postanowienia sądu rejestrowego co do istoty sprawy są skuteczne i wykonalne z chwilą ich wydania. W ten sposób dochodzi do zarejestrowania zmian statutu, chociaż postanowienie takie nie jest prawomocne w dacie jego wydania. Z brzmienia powyższych regulacji wynika niekwestionowany przecież przez skarżącą wniosek, że dopiero skuteczna rejestracja zmian statutu może mieć skutek w postaci powołania nowego organu spółdzielni. Niewątpliwie zaś takiego skutku nie wywołuje sama treść uchwały podjęta przez członków spółdzielni.

W przedmiotowej sprawie skarżąca nie kwestionowała zaś tej części ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Okręgowy, z których wynikało, że uchwała (...) obejmująca jednolity tekst statutu spółdzielni nie została zarejestrowana. Przynajmniej Sąd pierwszej instancji prawidłowo ustalił, że w styczniu 2010 roku pozwana złożyła

wniosek o zmianę danych w rejestrze przedsiębiorców dotyczących zmian statutu, ale gdy sąd rejestrowy wezwał spółdzielnię do uzupełniania wniosku poprzez złożenie tekstu jednolitego statutu uchwalonego na mocy uchwały nr (...) przewodniczący i sekretarz trzeciej części oraz sekretarz czwartej części Walnego Zgromadzenia odmówili podpisania tego tekstu statutu wskazując, że głosowanie nad jednolitym tekstem nie zostało przeprowadzone. Nie było też sporu co do tego, że postanowieniem z 24 września 2010 roku referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Szczecin-Centrum w Szczecinie XIII Wydziale Gospodarczym Krajowego Rejestru Sądowego odmówił wpisu w rejestrze przedsiębiorców zmiany statutu Spółdzielni dokonanej uchwałą nr (...), a orzeczenie to, pomimo złożonych przez pozwaną środków odwoławczych, uprawomocniło się. W takiej sytuacji sama uchwała zarówno ta dotycząca zmiany statutu jak i ta dotycząca zmiany regulaminu (nr (...)) nie mogły wywołać skutków prawnych w takiej formie jak przypisuje im to skarżąca, a które musiałyby prowadzić do wniosku o braku podstaw do działania organu w postaci Zebrania Przedstawicieli pozwanej. Przeciwnie - organ ten pozostał u pozwanej uprawnionym do podejmowania uchwał. Podstawowym aktem prawnym regulującym funkcjonowanie spółdzielni jest bowiem statut. To jego zmiana wymaga kwalifikowanej większości głosów i to on podlega wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego, co w naturalny sposób wynika z materii jaką reguluje, a mianowicie najistotniejsze elementy funkcjonowania spółdzielni, w tym między innymi jej organy (patrz art. 5 prawa spółdzielczego). Sam zaś regulamin jest aktem niższej rangi, uszczegóławia on jedynie postanowienia statutu, nie podlega wpisowi do rejestru i powinien być zgodny ze statutem, skoro ten wyznacza podstawowe reguły funkcjonowania spółdzielni.

W takiej sytuacji brak zarejestrowania zmian statutu w rejestrze powoduje, że w świetle prawa zarówno uchwała nr (...) jak i uchwała nr (...) dotycząca zmian w regulaminie nie mogły skutecznie powołać do funkcjonowania Walnego Zgromadzenia, jak życzyłyby sobie tego powódka. Nie ma przy tym znaczenia na skutek jakich działań doszło do oddalenia wniosku o rejestrację zmian w statucie. Taki stan rzeczy jest bowiem faktem w zupełności wystarczającym do oddalenia powództwa, a jego przyczyny, które mogłyby pozostawać w sferze bezprawnego działania innych osób – jak sugeruje powódka, mogłyby wpłynąć jedynie na odpowiedzialność dyscyplinarną lub karną tych osób, a nie mają wpływu na istnienie skutków prawnych podjętej, a nie zarejestrowanej uchwały. Tym samym, dowód z przesłuchania M. K. (2) dostarczyłby jedynie informacji na temat ewentualnych uchybień w podejmowaniu uchwał numer (...) oraz (...), które nie zostały w tej sprawie zaskarżone. Niezależnie od powyższego Sąd Apelacyjny nie dostrzegł, aby Sąd Okręgowy naruszył przepisy prawa podczas gromadzenia materiału dowodowego, a w szczególności aby prowadził je w sposób uniemożliwiający przeprowadzenie dowodu z przesłuchania M. K. (2), co miałoby naruszyć art. 208 § 1 ust. 3 k.p.c. w związku z art. 274 § 1 k.p.c. Sąd przeprowadza dowody, ale nie gromadzi ich za strony. Ich zatem obowiązkiem jest przedstawić takie informacje, które pozwolą na przeprowadzenie zawnioskowanego dowodu, a tym także adresu świadka. O ile zaś postępowanie dowodowe napotyka przeszkody o nieokreślonym czasie trwania, sąd może oznaczyć termin po którego upływie dowód może być przeprowadzony tylko wówczas gdy nie spowoduje to zwłoki w postępowaniu (patrz art. 242 k.p.c.). Sąd ma też prawo ocenić (art. 233 § 2 k.p.c.) jakie znaczenie nadać przeszkodom stawianym przez stronę w przeprowadzeniu dowodu. W świetle poczynionych wyżej przepisów prawa nie można zatem uznać za zasadny zarzut, aby sposób przeprowadzania dowodu z przesłuchania M. K. (2) był nieprawidłowy, pomijając opisaną wyżej jego przydatność dla ustalenia okoliczności istotnych dla tej sprawy. Powódka niezasadnie bowiem przerzuca odpowiedzialność za postępowanie strony pozwanej, która odmawiała podania adresu, przedkładała zwolnienia lekarskie świadka na sąd pierwszej instancji. Samo zaś stosowanie grzywny wymaga szczególnej rozważliwej uwagi na znaczną dotkliwość tego środka, co zdaje się Sąd Okręgowy miał na uwadze starannie dobierając środki przymusu do naruszenia przez świadka obowiązków procesowych. W rezultacie też w ocenie Sądu Apelacyjnego należy pamiętać, że pominięcie tego dowodu nie zaważyło na wyniku niniejszego postępowania.

Ostatecznie zatem brak skutków prawnych uchwał numer (...) oraz (...) spowodował, że oparta na nich apelacja powódki musiała zostać uznana za nieskuteczną. Brak skutków prawnych wyżej wspomnianych uchwał spowodował bowiem, że powołane w nich organy nie ukonstytuowały się i nie mogły podjąć działania, zgodnie z intencją skarżącej. Co więcej nastąpił powrót do takiej sytuacji prawnej, jakby uchwały te nie zostały w ogóle podjęte, gdyż zmiana statutu jak już wspomniano, nie wywołuje skutków prawnych przed jej wpisaniem do rejestru (patrz art. 12a § 3 prawa spółdzielczego). Wobec powyższego w organach pozwanej spółdzielni organem uchwałodawczym nadal pozostało,

na mocy art. 9 ustawy z 14 czerwca 2007 roku o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, Zebranie Przedstawicieli i tylko ono było władne w dalszym ciągu podejmować uchwały w imieniu spółdzielni. Tylko ono bowiem widniało jako organ uprawniony zgodnie ze statutem pozwanej, ujawnionym w rejestrze.

W takiej sytuacji zatem Zebranie Przedstawicieli, które 9 czerwca 2011 roku podjęło zaskarżone uchwały w sprawie przyjęcia regulaminu obrad oraz wyborów do Rady Nadzorczej Spółdzielni było jedynym pełnoprawnym organem tej spółdzielni władnym podejmować decyzje w jej sprawie. Oczywiście istnienie tego organu w 2011 roku było taką formą zarządzania spółdzielnią, którą przepisy prawa polecały zmodyfikować (patrz ustawa z 14 czerwca 2007 roku o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw), ale nie oznaczało to jeszcze nieistnienia dotychczasowych organów spółdzielni, a tym bardziej statutu na podstawie którego działały. Słusznie w swych rozważaniach faktycznych, nie kwestionowanych przecież przez skarżącą, Sąd Okręgowy przyjął, że w dacie Zebrania Przedstawicieli w Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S. nadal obowiązywał statut uchwalony 26 maja 2006 roku, a zatem jeszcze przed uchwał nr (...) oraz (...). Statut ten stanowił zaś, że organem Spółdzielni jest między innymi Zebranie Przedstawicieli, czego powódka także nie kwestionowała. W świetle powyższego wszelkie rozważania na temat tego, kto powinien podjąć zaskarżone uchwały prowadzą do wniosku, że pozwana spółdzielnia postąpiła słusznie zwołując Zebranie Przedstawicieli i nie naruszyła tym samym praw 99,5 % jej członków, na co tak wiele razy powoływała się w swej apelacji powódka, pomijając wszak, że przedstawiciele ci zostali także wybrani zgodnie z wymogami statutu.

Oczywiście stan rzeczy, w którym nie podjęto jeszcze działań zmierzających do ukonstytuowania organów zgodnych z ustawą nowelizującą nie jest pożądany z punktu widzenia przepisów prawa i pewności obrotu gospodarczego. Tym niemniej jednak taki stan nie rodzi tak dalekich konsekwencji prawnych, jakie przypisuje mu skarżąca. Nieudana próba dokonania zmian statutu spółdzielni podjęta w 2009 roku, przy przyjęciu, że po upływie terminu wskazanego w art. 9 ustawy z 14 czerwca 2007 roku o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw dotychczasowe organu tracą legitymacje do działania spowodowałoby paraliż decyzyjny spółdzielni, naruszając fundamentalną zasadę ciągłości organów osoby prawnej. Sposób rozumienia przepisów przyjęty przez Sąd Okręgowy, który w całej rozciągłości Sąd Apelacyjny podziela powoduje, że w okresie dostosowawczym (przejściowym) zebranie przedstawicieli może jeszcze funkcjonować, jako główny organ decyzyjny spółdzielni mieszkaniowej, zapewniając tym samym funkcjonalną ciągłość działania także innych organów statutowych, właśnie poprzez na przykład wybór rady nadzorczej i zapewniając bezpieczeństwo obrotu prawnego nie tylko dla spółdzielni i osób trzecich, ale także samych członków spółdzielni. Taki element funkcjonalno - pragmatyczny nie może być bowiem nie brany pod uwagę przy wykładni art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 14 czerwca 2007 roku. Jak to już wyżej zaś wskazano o jego wadze świadczy to, że odwołano się do niego także w uzasadnieniu uchwały Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2012 r., III CZP 84/11. Co więcej, w uchwale tej wyrażono trafne stanowisko, że wspomniany przepis obejmuje nawet "wszystkie przypadki niezarejestrowanych zmian statutu spółdzielni", co wprost odnosi się do sytuacji przedstawionej do rozpoznania w niniejszym postępowaniu.

Dążenie powódki do ukształtowania organów spółdzielni zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami było słuszne, ale zdaniem Sądu Apelacyjnego, przedsięwzięte przy wykorzystaniu niewłaściwych środków. O ile skarżąca uznała, że jej prawo do stanowienia o spółdzielni, zagwarantowane ustawą z 14 czerwca 2007 roku o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw zostało naruszone powinna zwrócić się do sądu prowadzącego rejestr spółdzielni, aby ten zainicjował odpowiednie wobec pozwanej działania.

Niezależnie natomiast od tego do czasu zamiany statutu należy ocenić, że same zaskarżone uchwały zostały podjęte przez legitymowany do tego podmiot (organ uprawniony w świetle obowiązującego w dacie ich podjęcia statutu), co też wprost oznacza, że naruszenie opisane przez powódkę jako wydanie uchwały przez nieuprawniony podmiot nie zaistniało, a tym samym oparte na nim powództwo musiało ulec oddaleniu, nawet przy uwzględnieniu, że kwestionowane uchwały powinny być przedmiotem obrad Zebrania Grup Członkowskich. Jak to już bowiem wyżej

wskazano ustalenie nieważności lub nieistnienia uchwały wymaga wykazania takich uchybień, które są co najmniej niezgodne z przepisami ustaw. Tymczasem powódka nie wskazała takiego przepisu.

Zdaniem Sądu Odwoławczego Sąd Okręgowy trafnie zwrócił uwagę na to, że art. 9 ust. 2 ustawy z 14 czerwca 2007 roku o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw nie przewiduje funkcjonowania Zebrania Grup Członkowskich, a jako wyjątek od reguły przepis ten powinien być interpretowany ściśle. Jego rozważania wydają się trafne jeśli przyjmie się, że funkcjonowanie Zebrania Przedstawicieli ma charakter przejściowy i zasadniczo zmierzający w kierunku ukonstytuowania nowych organów, zgodnie z ustawą nowelizacyjną. Co więcej, nawet gdyby przyjąć, że Zebrania Grup Członkowskich zachowały prawo do funkcjonowania to i tak, jak słusznie wskazał sąd pierwszej instancji, tego rodzaju uchybienie nie wpływa na wynik podjętych, a zaskarżonych przez powódkę uchwał. Porządek obrad Zebrania Przedstawicieli został podany do publicznej wiadomości wszystkich członków spółdzielni, informacje o zakończeniu kadencji rady nadzorczej podano do wiadomości na Zebraniach Grup Członkowskich, a każdy członek spółdzielni mógł uczestniczyć w Zebraniu Przedstawicieli. Co więcej, prawo zgłaszania kandydatów oraz podejmowania uchwał zostało przypisane przedstawicielom stąd też to oni zdecydowali o ostatecznym kształcie uchwał, na co Zebrania Grup Członkowskich, nie miały wpływu. Zresztą jak trafnie podniósł Sąd Okręgowy, powódka nie zgłaszała twierdzeń, z których wynikałoby, że gdyby na Zebraniach Grup Członkowskich omówiono treść uchwały o powołaniu rady nadzorczej jej ostateczna treść byłaby inna, co tym samym wytrąca argument o odmówieniu członkom spółdzielni prawa do samostanowienia, choćby w ramach Zebrań Grup Członkowskich. Sam, bowiem udział w takim zebraniu nie gwarantował powódce ani innym członkom spółdzielni nie będącym przedstawicielami, wpływu na treść uchwał podejmowanych ostatecznie przez Zebranie Przedstawicieli.

Kończąc rozważania Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu Okręgowego, który wskazał, że wszystkie pozostałe zarzuty skierowane przeciwko podjętym, a zaskarżonym w niniejszym procesie uchwałom nie są na tyle istotne, zasadne bądź przekonujące aby wywołały skutek w postaci stwierdzenia ich nieważności lub nieistnienia, czego domaga się skarżąca w pozwie jak i we wniesionej przez nią apelacji.

Ostatecznie, w ocenie Sądu Apelacyjnego, zagadnienie które zdaniem powódki miałyby uzasadniać zwrócenie się do Sądu Najwyższego z pytaniem prawnym zostało już dostatecznie rozważone w dotychczasowym orzecznictwie tego Sądu, z czego zarówno Sąd Okręgowy jak i powódka korzystali przy redagowaniu swojego stanowiska, przedstawionego w tej sprawie.

Rozważywszy zatem jak wyżej, na podstawie art. 385 k.p.c., Sąd Apelacyjny uznał, że wyrok Sądu Okręgowego odpowiada prawu i z tej przyczyny oddalił apelację powódki, o czym orzekł w sentencji wyroku.

SSA M. Gawinek SSA D. Jezierska SSA M. Iwankiewicz